

در دیدار تولیت آستان قدس رضوی با مدیران ارشد رسانه ملی مطرح شد ضرورت توجه بیشتر به معارف رضوی در آثار هنری

گروه فرهنگ

حجت الاسلام والمسلمین احمد مروی، تولیت آستان قدس رضوی روز پنجشنبه ۲۷ شهریور با مدیران ارشد رسانه ملی دیدار کرد. او در این دیدار که در حرم مطهر رضوی انجام شد فعالیت‌های فرهنگی و معرفتی را محور اقدامات آستان قدس رضوی معرفی کرد و گفت: هدف اصلی آستان قدس رضوی فرهنگ‌سازی و بالا بردن معرفت دینی زائران است، ما این سخن امام رضا(ع) که می‌فرمایند «زُجَمُ... عُبْدَا أَحْیَا أُمَمَنَا» را شعار و محور فعالیت‌های خود قرار داده‌ایم و برای دستیابی به این هدف دست نیاز به سوی اهالی رسانه، فرهنگ، اندیشه و هنر می‌بریم.

● لزوم استفاده از ابزار هنر برای ترویج آموزه‌های اسلامی حجت الاسلام والمسلمین مروی از همه اهالی رسانه دعوت کرد که خود را در آستان قدس سهیم بدانند و به مسائل این آستان مقدس بی‌تفاوت نباشند. او با اشاره به اینکه وجود مبارک امام رضا(ع) نعمت بسیار بزرگی برای ایران اسلامی است گفت: همان‌طور که از من درباره دوران مسئولیتم سؤال خواهد شد از رسانه ملی و کسانی که امکانات، توانایی و هنری در ترویج معارف رضوی دارند نیز سؤال خواهد شد که برای ترویج معارف امام رضا(ع) چه کرده‌اید؟ او در ادامه بر اهمیت استفاده از ابزار مؤثر هنر برای ترویج آموزه‌های اسلامی تأکید و بیان کرد: معارف دینی در صداوسیما باید متناسب با قالب‌ها و اقتضائات این رسانه و همراه با جذابیت در قالب‌های هنری باشد، تا بتواند مخاطبان به ویژه نسل جوانان را متأثر کند. او با اشاره به برخی فعالیت‌های فرهنگی آستان قدس رضوی در ورود به عرصه هنر، یادآور شد: اجرای تئاترهایی با مضامین معارف رضوی در اطراف حرم مطهر را آغاز کرده‌ایم، زیرا در طول تاریخ تعزیه‌خوانی‌ها و شبیه‌خوانی‌ها در انتقال مفاهیم اسلامی تأثیرگذار و مؤثر بوده‌اند.

● هنریکی از مناسب‌ترین روش‌های انتقال مفاهیم مروی با بیان اینکه در حوزه‌های مختلف هنری از قبیل فیلم، سریال و پویانمایی اثری با موضوع حضرت رضا(ع) تولید شده اما جابرای کار بسیار بیشتری وجود دارد، تأکید کرد: بخش اعظم معارف رضوی و زندگی حضرت رضا(ع) مغفول مانده است. امروز بسیاری از آموزه‌ها و مناظرات امام رضا(ع) در حوزه‌های توحید، معاد، عدالت خداوند و... مورد نیاز جامعه و نسل جوان و پاسخ‌گوی بسیاری از شبهات امروز است، منتهی باید با ادبیات روز و در قالب تئاتر، فیلم و... منتقل شود تا برای نسل جوان خسته‌کننده نباشد. او یادآور شد: فیلم‌ها و سریال‌هایی با موضوع امام رضا(ع) باید ساخته شود، «ولایت عشق» سریال ارزشمندی بود اما آن سریال تنها گوشه‌ای کوچک از دریای عظیم معارف حضرت رضا(ع) را به تصویر کشید، متأسفانه به موضوعاتی مانند برکات حضور و تأثیر امام رضا(ع) بر ایران، تأثیر این امام‌همام بر معماری، هنر و تمدن ایران پرداخته نشده است.

● نقش تأثیرگذار رسانه ملی در تعمیم فرهنگ نذرووقف تولیت آستان قدس رضوی به نقش تأثیرگذار رسانه ملی در تعمیم فرهنگ احسان، انفاق، نذر و وقف اشاره و خاطرنشان کرد: صداوسیما با تشریح خدمات، بسترسازی و تمهید مقدمات می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای بر فرهنگ‌سازی و ترویج فرهنگ وقف، نذر و حسنات در جامعه ایفا کند. او با اشاره به کمک‌های آستان قدس رضوی به محرومان سراسر کشور گفت: آستان قدس در فعالیت‌های اقتصادی نگاه سوداگری ندارد و هر چه موقوفات و نذورات مردم به این آستان مقدس بیشتر شود، خیرات به نام امام رضا(ع) در کشور بیشتر خواهد شد. همچنین در حاشیه این دیدار از پوستر نخستین جشنواره رسانه‌ای امام رضا(ع) رونمایی شد.

فیلم‌های دفاع مقدسی شبکه نمایش

هم‌زمان با فرا رسیدن چهلمین سالگرد دفاع مقدس شبکه نمایش در جدول پخش خود به نمایش فیلم‌هایی با مضامین مربوط به هشت سال دفاع مقدس می‌پردازد. براین اساس ساعت ۱۳ شنبه ۲۹ شهریور تا جمعه ۴ مهر به ترتیب فیلم‌های «خانه پلاک ندارد»، «جاسم به جبهه می‌رود»، «شوق پرواز»، «نخل‌های سربی»، «ساعت ۲۵»، «سما در آتش» و «دایره سرخ» روی آنتن این شبکه خواهند رفت. همچنین در بخش صحنه‌گران، ساعت ۲۱ شنبه تا جمعه، فیلم‌های سینمایی «سبب سرخ حوا»، «آخرین مرحله»، «دکل»، «مزرعه پدری»، «دست‌مزد»، «کمینگاه» و «کیما» روی آنتن این شبکه می‌روند.

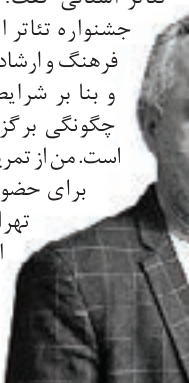
کرونا نمی‌تواند تئاتر را تعطیل کند

حسین مسافر آستانه دبیر سی و نهمین جشنواره تئاتر فجر، درباره چگونگی برگزاری جشنواره تئاتر استانی و راهیابی برگزیدگان آن به جشنواره تئاتر فجر توضیح داد. او در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان، درباره وضعیت تئاتر کشورمان در این روزها گفت: حال و روز تئاتر از جامعه جدا نیست؛ کرونا روی همه بخش‌های جامعه تأثیر گذاشته است. اما جامعه تئاتر این موضوع را دلیلی برای تعطیلی نمی‌داند. بعد از مدتی که همه جا تعطیل بود، اولین مکانی که کارش

را شروع کرد، سالن تئاتر بود. عده‌ای گفتند اگر سالن‌ها باز گشایی شود، مردم از نمایش‌ها استقبال نمی‌کنند اما این‌طور نشد. مسافر آستانه با اشاره به حمایت مالی از گروه‌های تئاتر خاطرنشان کرد: من با قادر آشنا مدیر کل هنرهای نمایشی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی صحبت کردم. او از محقق شدن وعده‌ها و تأمین منابع مالی سالن‌ها و گروه‌های نمایشی خبر داد.

او همچنین درباره چگونگی برگزاری جشنواره تئاتر استانی گفت: آیین‌نامه برگزاری جشنواره تئاتر استانی برای ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی ارسال شده و بنا بر شرایط هر استان اختیار چگونگی برگزاری آن داده شده است. من از تمرین گروه‌های نمایشی برای حضور در جشنواره تئاتر تهران و شهرستان‌ها اطلاع دارم. گروه‌های تئاتر شهرستان در شهر خود با اطلاع

دادن به ستاد برگزاری هر استان می‌تواند به صورت صحنه‌ای، آنلاین و یا به صورت ضبط شده کار خود را به دبیرخانه جشنواره ارائه دهند. به گفته دبیر سی و نهمین جشنواره تئاتر فجر برگزیدگان جشنواره استانی مستقیماً در جشنواره تئاتر فجر شرکت می‌کنند.

مسافر آستانه تأکید کرد: تئاتر ایران برای ادامه کار به حضور تماشاگران نیاز دارد. به نظر او پس از کرونا نیز تئاتر آنلاین نمی‌تواند باعث از بین رفتن تئاتر صحنه‌ای شود.

جوان‌ترها مارا قبول ندارند

گفت‌وگو با علی آزادنی‌ا، پیش‌کسوت تئاتر مشهد، که تعطیلی تئاتر او را بیمار کرده و از فاصله ایجادشده بین دو نسل قدیم و جدید هنرهای نمایشی دلخور است

روزنی

مدتی است که در بستر بیماری است و به دلیل کرونا در قرنطینه خانگی. اما هنوز هم با وجود ۶۵ سال سن و بعد از ۴۵ سال فعالیت در عرصه هنرهای نمایشی دست از این کار نکشیده و پر تلاش‌کارش را ادامه می‌دهد. علی آزادنی‌ا، بازیگر مشهوری تئاتر، سینما و تلویزیون است که تاکنون در آثار مختلفی حضور داشته است. البته او را بیشتر به عنوان کارگردان و نویسنده‌ای که در کارنامه خود آثار آیینی شاخصی دارد می‌شناسند.

نمایش «خورشید کاروان» یکی از آثار معروف نمایشی که چندین سال است دهه اول محرم در مشهد اجرا می‌شود کاری از او و دوستان هم‌نسلش است.

جدیدترین نمایشنامه‌ای هم که او نوشته با عنوان «فردای من» به مسئله اعتیاد می‌پردازد. این نمایش قرار بود اسفند ۱۳۹۸ روی صحنه‌برود که به دلیل تعطیلی تماشاخانه‌ها اجرایش به تعویق افتاده است.

آزادنی‌ا می‌گوید تعطیلی تئاتر باعث شده دچایر سخته مغزی شود که آسیب‌هایی را برایش به همراه داشته است. اما چندی است حالش بهتر است و ما هم برای عیادت و احوال‌پرسی از او سراغش را گرفتیم. او در این گفت‌وگو از فاصله میان نسل‌های تئاتر مشهد سخن گفته است.

● شما سال‌هاست در تئاتر مشهد فعالیت دارید. به نظر تان فضای هنرهای نمایشی در این شهر چه تغییری نسبت به گذشته کرده‌است؟

آن زمان که ابتدای فعالیت ما بود، تئاتر این قدر بی‌در و دروازه نبود. ورود به دانشگاه و تحصیل در آن راحت‌تر از ورود به صحنه نمایش بود. تئاتر برای خودش شأن و منزلت داشت. برای ورود به یک گروه تئاتر باید از پایین‌ترین جایگاه شروع می‌کردیم. درها به روی همه باز نبود. شرایطی داشت که هر فردی نمی‌توانست آن را رعایت کند کنار گذاشته می‌شد. ادب و احترام به بزرگ‌ترها خیلی مهم بود. اما الان این‌طور نیست. من سال ۱۳۵۵ نمایشنامه‌ای نوشتم

که اجرا شد و از تلویزیون برای ضبط آن آمدند. اما استادان ما مثل آقای داریوش ارجمند و... به من اجازه ندادند اسمم را به عنوان کارگردان پای کار بنویسم. می‌گفتند برای خانواده‌هایتان اجرا کنید. اما الان افرادی هستند که هنوز الفبای تئاتر را نمی‌دانند و خودشان را نویسنده و کارگردان می‌خوانند.

● فکر می‌کنید بزرگ‌ترین ایراد بازشدن درهای تئاتر به روی نسل جدید چیست؟ اثری که سال ۵۵ یا ۵۶ تولید می‌شد کیفیت متفاوتی با کارهای امروزی داشت. کارهایی که آن زمان تولید می‌شد هنوز هم با گذشت این همه سال در ذهن مخاطب تئاتر هست. امروز کمیت آثار زیاد شده اما کیفیت روز به روز تنزل پیدا کرده است.

امکان‌ات نسبت به گذشته بیشتر شده و تئاتر‌ها برای اجرای عموم زی‌باد منتظر نمی‌مانند. جوان‌ترها نیز چون هر روز روی صحنه می‌روند گمان می‌کنند تئاتر همین است. تئاتر خاک صحنه خوردن است.

ممارست کردن است و نسل جوان هنوز باید شاگردی کند. تئاتر مشهد جایگاه ویژه‌ای دارد. زحمات افرادی همانند دکتر لطفی، ارجمندها، صابری و... تئاتر مشهد را به جایگاه والایی رساند. اما به نظر من اکنون این جایگاه از دست رفته است. از سال ۱۳۷۵ و ۱۳۷۶ تئاتر مشهد اقول کرده است. درست است که هنرمندان تئاتر مشهد در جشنواره‌ها شرکت می‌کنند اما کیفیت گذشته را در تئاتر مشهد نمی‌بینیم.

● مگر قبلاً چه اتفاقی در هنرهای نمایشی مشهد می‌افتاده که الان آن اتفاق رخ نمی‌دهد و باعث از دست رفتن جایگاه تئاتر این شهر شده است؟

به ما یاد دادند که نمایش و تماشاچای حرمت دارد. به ما آموختند که وقتی می‌خواهیم روی صحنه تئاتر برویم منزه باشیم، چون صحنه تئاتر قداست دارد. اما امروز همه این‌ها از بین رفته است. هر چه تئاتر بی‌محتواتر و بی‌حیاتر باشد فکر می‌کنند کار هنری‌تر می‌شود.

قبلاً که نمایشی برای اجرا می‌خواست روی صحنه برود، نظر چند پیش‌کسوت هم پرسیده می‌شد و از تجربه آن‌ها بهره‌برده می‌شد. یا نمایشی که قرار بود از مشهد برای حضور در جشنواره‌های ملی اعزام شود با نظر استادان و پیش‌کسوتان اصلاح می‌شد تا نتیجه کار بهتر شود. الان هر گروهی برای خودش پشت درهای بسته کارش را انجام می‌دهد و نظر هیچ فردی را هم نمی‌پرسد.

● همان‌طور که گفتید حضور پیش‌کسوت‌های مشهدی در تئاتر کم‌رنگ شده، از قبل همین‌طور بوده یا سال‌های اخیر تئاتر نسبت به بزرگانش بی‌مهر شده است؟ ببینید، سال ۱۳۵۳ که من با به تئاتر گذاشتم پیش‌کسوت نبودم! من هم جوانی هجده‌ساله

بودم. کلاس‌هایی آن زمان شرکت کردم و از محضر استادانی استفاده کردم که بسیاری از جوان‌های امروزی در تئاتر حتی اسم آن‌ها را هم نشنیده‌اند. ما آن زمان پای آموزه‌های پیش‌کسوتان تئاتر می‌نشستیم. اما الان جوان‌ترها ما را قبول ندارند. می‌گویند فکر ما کهنه است. ما برایشان محلی از اعراب نداریم. این نوع برخورد به خودشان آسیب می‌زند. در صورتی که ما با پیش‌کسوت‌های خودمان این‌طور رفتار نمی‌کردیم. همواره نظر آن‌ها را می‌پرسیدیم و از راهنمایی‌هایشان استفاده می‌کردیم.

البته جوان‌هایی هستند که احترام پیش‌کسوت‌ها را دارند. اما بسیاری دیگر پشت سرمان می‌گویند فلانی نمی‌فهمد. یا حتی بعضی‌ها از بردن نام پیش‌کسوت‌ها، اکسره دارند. درست است شاید گمان کنند جوان‌ترها در

از سال ۱۳۷۵ و ۱۳۷۶ تئاتر مشهد اقول کرده است. درست است که هنرمندان تئاتر مشهد در جشنواره‌ها شرکت می‌کنند اما کیفیت گذشته را در تئاتر مشهد نمی‌بینیم

و استفاده از ابزار این نوین متبحرتر باشند اما اصل و پایه نمایش را که می‌فهمیم، درام اصول و چهارچوبی دارد که از هزاران سال پیش همان‌طور بوده است. ساختار نمایشنامه به تغییر نکرده است. اصول درام و نمایش که تغییر نکرده است. اگر چیزی تغییر کرده در بیان مسائل است. ما همان چیزهایی را می‌دانیم که نسل‌های گذشته ما آن‌ها را فرا گرفته بودند و نسل بعد هم باید همان مفاهیم و چهارچوب را بیاموزد تا نمایشنامه‌نویس، یا کارگردان و بازیگر شود.

من نمی‌گویم نسل جدید هم باید مثل گذشته کار کنند. خیر. نمایش نیاز به فکر جوان و تکنیک تازه دارد. اگر قرار باشد جوان‌ها هم مثل ما فکر کنند که جامعه پس رفت خواهد کرد. باید فکر جوان باشد. اما حساب شده و با بهره‌مندی از تجربه پیش‌کسوت‌ها این نوآوری باید رقم بخورد. پیش‌کسوت‌ها، ذخیره هنرهای نمایشی هستند. باید از این ذخائر در تئاتر استفاده شود.

● آیا مسئولان و سیاست‌گذارها نیز می‌توانند در پیوند دادن نسل جدید با پیش‌کسوت‌ها نقش ایفا کنند؟

مسئولان هر چیزی می‌گویند، حالا درست یا غلط، پیش‌کسوت‌ها برای اینکه کار انجام شود می‌پذیرند و چیزی نمی‌گویند. اما نسل جوان این‌طور نیستند. حرفی یا کاری خلاف میلشان باشد سر و صدا به پا می‌کنند. مسئولان و سیاست‌گذارها هم چون دوست ندارند سر و صدا به پا شود، به حرف جوان‌ترها می‌کنند. این میان پیش‌کسوت‌ها و آن‌هایی که حرمت نگه داشته‌اند باید کنار بایستند. در نتیجه در حقتان اجحاف می‌شود. در ظاهر می‌گویند که پیش‌کسوت‌ها حرمت دارند اما عملاً این‌طور نیست. پیش‌کسوت‌ها فقط برای

«زمین گرم» در کویر سیما

درباره اولین ساخته تلویزیونی سعید نعمت‌ا...
که پیش‌تر او را یک نویسنده سریالی می‌شناختیم

مجموعه هم با فاصله‌ای اندک بعد از این سریال ساخته شده و از شبکه دوم سیمای پخش می‌شود، مخاطبان بیشتری را پای جعبه جادو نشاندۀ است. سریال سی قسمتی که در کم‌رکش داستان قرار دارد و حالا می‌توان درباره کم و کیف آن صحبت کرد.

● بازگشت داستان‌گوی قهار

سعید نعمت‌ا... برادر حمید نعمت‌ا... فیلم‌ساز کارنامه‌دار و پُر افتخار سینمای ایران، در تلویزیون یک داستان‌گوی قهار است. او که از سال ۸۸ با سریال «ستگاران» سیروس مقدم پایش به تلویزیون باز شد در طول بیش از یک دهه در سیمای ملی داستان سریال‌های پُر بیننده و پُر شمار ی را نوشته است. نعمت‌ا... در این سال‌ها به طور متوسط سالی یک سریال نوشته که از قضای روزگار کارگردان‌های صاحب سبکی هم آن‌ها را کارگردانی کرده‌اند. او که دیالوگ‌های سنگین و مغزدارش امضای نوشته‌هایش شده، امسال دست به چالشی بزرگ زده و در دوران

مرتضی اخوان

یازده شهریور ۱۳۹۹ باآخره طلسم سیمای ملی در دوران کرونایی شکسته شد و بعد از چند ماه بازپخش سریال‌های قدیمی، شبکه سوم سیما اقدام به پخش سریالی جدید کرد. سریالی که اولین ویژگی مهم آن این بود که گویا پروسه ساخت آن در روزهایی انجام شده است که خوف کووید ۱۹ دوربین سریال‌سازان بنام سیما و کارگردانان سینما را خاموش کرده بود. «زمین گرم» در حالی به روی آنتن رفت که نخستین سریال پساکرونایی سیما ویژگی‌های جالب دیگری هم برای تماشا داشت؛ از اولین کارگردانی نویسنده سرشناس سیما بگیر یث تا بازگشت علیرضا خمسه به تلویزیون. مجموعه تلویزیونی «زمین گرم» ساخته سعید نعمت‌ا... حالا به میانه راه پخش رسیده و در قیاس با رقیب دیگرش «بوم و بانو» که از قضا این

جستار

که زندگی برادر کوچک را دستخوش چالشی بزرگ می‌کند و سر نوشتش را تغییر می‌دهد... این خلاصه داستان زمین گرم است که این شب‌ها تنور تماشای آنتن شبکه سوم را که مدت‌ها بود، خاموش شده بود، دوباره روشن کرده است. نعمت‌ا... در این سریال هم باز به سراغ داستانی پُرکشش رفته و این بار قهرمان مذهبی خود «علی‌یار» را در جاذبه یک

کرونایی متنی نوشته که خودش هم آن را کارگردانی کرده است. «داستان گرم «زمین گرم» «بعد از سال‌هایی خبری دو برادر از هم، برادر بزرگ‌تر اصلان (کامران تفتسی) که آخرین ساعات حیات خود را پشت سر می‌گذارد به سراغ برادر کوچک‌تر علی‌یار(صادق برقی) می‌رود تا وصیت کند؛ وصیتی

